

Waterschap **Scheldestromen**

Programma Afvalwaterketen

Overzicht prestaties programma Afvalwaterketen

Primaire taak	Prestatie-indicator bestuursperiode 2024-2027	voortgang mei 2024
Schoon Water	De installaties voor het zuiveren van afvalwater functioneren naar behoren. We zorgen ervoor dat de totale zuiveringsprestatie (het rendement waarmee nutriënten en stoffen worden verwijderd op de zuivering) minimaal 80% is.	73,8%
Schoon Water	We voldoen aan de nalevingsverplichting zoals opgenomen in de lozingsvergunningen voor het lozen van gezuiverd afvalwater. We streven een nalevingsverplichting van 98% na.	91,9%
Schoon Water	We hebben een goed functionerend transportsysteem voor het transporteren van afvalwater vanaf het overnamepunt tot aan de zuiveringen. Nooduitlaten door het technisch falen van het systeem mogen niet voorkomen.	0

Toelichting prestaties programma Afvalwaterketen

Algemeen:

De haalbaarheid van de prestaties van afvalwaterketen staat onder druk vanwege problemen met betrekking tot personele capaciteit. Hiervoor is nu een Koersplan en daaraan gekoppeld formatieplan opgesteld om de afdeling toekomstbestendig te maken: hierin wordt aangegeven waaraan gewerkt moet worden en welke functies ingevuld moeten worden om te voldoen aan de prestatie-eisen en de risico's te verlagen.

De rollen en verantwoordelijkheden vanuit de afdelingen AWK en projecten bij investeringsprojecten worden verder uitgewerkt. Vertraging in het realiseren van projecten is niet wenselijk vanwege de impact die dit heeft op de beheers- en onderhoudswerkzaamheden, en dus op de staat van de assets.

Om de ambities en prestaties van onze zuiveringstaken zoveel als mogelijk te kunnen realiseren vindt inhuur plaats (vanwege o.a. verlof en ziekte). De procesoperators worden hierdoor ontlast. Op die manier worden in ieder geval de wettelijke zuiveringstaken uitgevoerd. De samenwerking op het gebied van gemalenbeheer met de gemeente Middelburg vraagt nog steeds extra aandacht vanwege de invulling van de noodzakelijke capaciteit. De evaluatie van deze samenwerking wordt voor de zomer verwacht. Met name uit het afgelopen jaar blijkt dat binnen afvalwaterketen in de toekomst rekening gehouden moet worden met: schaarste van grondstoffen, levertijden van materialen, inflatie, stijging van loonkosten en prijzen (bijvoorbeeld chemicaliën) en capaciteitsproblemen.

Toelichting afwijking op prestatie-indicatoren:

- De in deze monitor gerapporteerde zuiveringsprestatie is 73,8% en is daarmee lager dan de jaardoelstelling als gevolg van de lage temperaturen in het voorjaar. De prognose gebaseerd op een meerjarig gemiddelde ligt wel boven de 80%. En daarmee verwachten we dat de jaardoelstelling van 80% wordt gerealiseerd.
- Op de rwzi Retranchement is het voortschrijdend gemiddelde van het fosfaatgehalte 4 keer boven de norm van 2 mg/ uitgekomen. Dit is een gevolg van de opstart van de rwzi Retranchement in 2023. Op de rwzi Terneuzen is deze norm 8 keer overschreden en voor het voortschrijdend gemiddelde voor totaalstikstof is deze 10 keer boven het voortschrijdende gemiddelde van totaalstikstofgehalte van 10 mg/l. gekomen. Dit resulteert in een nalevingspercentage van 91,9%.
- Tot nu toe zijn er geen nooduitlaten inwerking getreden.

Exploitatiekosten programma Afvalwaterketen

Bedragen x € 1.000

Kosten- en opbrengstsoorten	Begroting 2024, inclusief begrotingswijzigingen	Prognose 2024	Afwijking
Lasten;			
Externe kosten	15.041	15.064	-23
Personeelskosten	6.988	6.988	0
Rente en afschrijving	11.788	11.323	465
Totaal lasten;	33.817	33.375	442
Baten;			
Personeelskosten	-1.106	-1.110	4
Totaal baten;	-1.106	-1.110	4
Inzet reserves:			
Toevoeging reserves	0	0	0
Onttrekking reserves	-771	-771	0
Totaal reserves;	-771	-771	0
Netto kosten programma Afvalwaterketen	31.940	31.494	446

Toelichting programma Afvalwaterketen externe kosten & opbrengsten

Externe kosten: € 23.000,- hoger dan begroot

De monitor mei laat een bijstelling naar boven zien van € 23.000,- ten opzichte van de gewijzigde begroting. Het uitgesteld werk december 2023 ad € 75.000,- is hierin verwerkt. Hieronder worden de afwijkingen nader toegelicht.

Beheerskosten: € 347.000,- lager;

- €-277.000,- lagere elektriciteitskosten; in de begroting is uitgegaan van een hogere stijging netwerkkosten en energiebelasting in 2024.
- €- 68.000,- lagere kosten chemicaliën; hoeveelheden 2024 zijn soms te hoog begroot.
- €- 77.000,- lagere belastingen op basis voorlopige heffing 2024. De voorlopige heffing 2024 is lager door betere zuivering. De begroting is op basis van eerdere jaren.
- € 75.000,- hogere onderhouds-/schoonmaakkosten op basis van realiteit 2023.

Onderhoudskosten: € 120.000,- hoger;

- €45.000,- hoger dan begrote kosten IBA inrichtingen: de prognose is aangepast op basis van de werkelijke kosten 2023.
- € 37.000,- diverse prognoses (mechanisch onderhoud zuiveringen) aangepast op basis van de verhouding van de uitgaven tot nu toe en de eindafrekening van 2023.
- € 20.000,- Keuring hijs/takel materiaal.
- € 18.000,- vervanging 2 bedrijfswaterpompen.

Beleid & Ondersteuning € 115.000,- hoger dan begroot uitgesplitst in;

- € 66.000,- opgenomen voor nieuwe plannen, die nog niet waren voorzien in begroting 2024: herijking hydraulische capaciteit, onderzoek afvalwateraanbod Sluis, data op orde - stedelijk gebied. Daarnaast komen dit jaar verder gewerkt aan de beleidsnota Strategische Assetmanagement Plan (SAMP) en het PFAS onderzoek. Dit zijn uitgesteld werken uit november 23 en reeds in begroting 2024 en prognoses verwerkt.
- € 35.000,- benodigd voor externe begeleiding bouw rg Waterzande.
- € 5.000,- benodigd voor uitvoering niveaumetingen in vrijvervalstelsel Hulst voor SD rg Hulst .
- € 5.000,- hogere bijdrage aan SAZ+ over 2024; zie vastgesteld MJP SAZ+ 2024-2027.

Hogere kosten afzet slib/restproducten ad € 103.000,-. De tarieven SNB en Brabantse Delta zijn in 2024 hoger dan begroot.

Onvoorziene kosten in 2024 voor Subsidies afhaakproblematiek ad € 32.000,- omdat het geraamde bedrag 2023 te laat is ingeschat.

Toelichting exploitatiekosten programma Afvalwaterketen risico's en ontwikkelingen

-

Toelichting personeelslasten programma Afvalwaterketen

De prognose op personeelslasten is in deze monitor vooralsnog niet bijgesteld. In de septembermonitor zal er meer zicht zijn op de extra inhuur in relatie tot het totale personeelsbudget, dit is mede afhankelijk van de invulling van vacatures in 2024. Voor Afvalwaterketen vindt er momenteel extra inhuur plaats om de investeringsprojecten te realiseren en voor te bereiden (het betreft hier inhuur voor de afdeling Afvalwater die ook een bijdrage levert aan projecten van o.a. watersysteembeheer) Ingeschat wordt dat de inhuur in 2024 € 1 miljoen bedraagt. Hiertegenover staan nog in te vullen vacatures.

Toelichting personeelslasten programma Afvalwaterketen risico's en ontwikkelingen

Er is een Formatieplan opgesteld.

Op basis van een brede analyse van de huidige situatie en ontwikkelingen is in beeld gebracht wat de formatiebehoefte van de afdeling AWK is. Deze komt voort uit: de noodzaak de basis op orde te brengen, de aanpassing van de wijze van samenwerking met andere afdelingen en het toekomstbestendig maken van de afdeling. In het formatieplan wordt beschreven welke functies vervuld moeten worden om te voldoen aan de prestatie-eisen en de risico's te verlagen. Afvalwaterketen wil voorbereid zijn op toekomstige ontwikkelingen zoals nieuwe wet- en regelgeving in afstemming met het bestuur op te pakken en uit te voeren.

Er is een Koersplan opgesteld.

Ontwikkelingen in de omgeving van het Waterschap nopen de afdeling Afvalwaterketen de koers te verleggen. Dit Koersplan geeft de weg van de afdeling naar de toekomst weer. Om hiervoor ruimte te maken moet de afdeling eerst de basis op orde brengen, en daarmee risico's naar een aanvaardbaar niveau. Om beter inzicht te krijgen in welk onderhoud nodig is voor de gewenste prestaties en risiconiveau, moeten meer en betere data beschikbaar komen. Met die data kan een adequaat onderhoudsniveau gekozen worden en daardoor omstaat ruimte voor acties om echt toekomstbestendig te worden. Het Koersplan bestaat uit twee onderdelen: een overzicht van de relevante toekomstige ontwikkelingen en een actieplan waarmee de afdeling de basis op orde brengt én zich voorbereidt op toekomstige ontwikkelingen. Bij de toekomstige ontwikkelingen gaat het om:

- Nationale en Europese Wetgeving waar de afvalwaterketen aan moet voldoen,
- Niet wettelijke doelstellingen, bijv. op het gebied van duurzaamheid,
- Externe ontwikkelingen (bijv. klimaatverandering, demografische of economische ontwikkelingen).

Toelichting rente en afschrijving programma Afvalwaterketen

De kapitaallasten zijn € 465.000,- lager dan begroot. Dit wordt verklaard door lagere kapitaallasten op rwzi Retranchement dan voorzien bij de begroting. Dit is een verschil van 327.000,- doordat de afschrijvingstermijn eerst te laag was ingeschat. Daarnaast zijn er twee projecten nog niet gereed terwijl dat bij de begroting wel was voorzien. Het verschil is € 120.000,- en betreft de projecten "Afdekken slibbuffers W'schouwen Verseput" en "Brandmeldinstallatie rwzi Terneuzen+ Walcheren en Willem Annapolder ". Daarnaast zijn er nog andere kleine verschillen.

Investerings Programma Afvalwaterketen

Project	Technisch gereed cf AV besluit	Planning techn. Gereed	Algemeen voorb. krediet	AV besluitvorming			Prognose totaal investering			Werkelijk Bruto	
				AV-krediet bruto	AV-krediet subs/ bijdr	AV-krediet netto	Bruto	Subs	Netto		
4 programma afvalwaterketen											
Onderhanden investeringen											
PRJ1187B	Relinen vrijverval hulst/Westd/Koew.	12-27	12-27		3.400		3.400	3.400		3.400	8
PRJ1187D	Relinen afvalwaterleidingen perc 2SD	12-27	12-27		5.950		5.950	5.950		5.950	23
PRJ1223O	Ombouw rioolgemaal Borssele	12-23	06-23		790		790	648		648	614
PRJ1223P	Ombouw rioolgemaal Wilhelminadorp	12-23	03-23		530		530	470		470	467
PRJ1223T	Renovatie rg Goes	01-25	01-25		3.550		3.550	3.550		3.550	426
PRJ1233K	Rwzi Verseput, renovatie E/W	11-23	04-25		8.100		8.100	8.243		8.243	5.945
PRJ1233L	Brandmeldinstal. rwzi TER+WAL+WAP	12-23	08-24		900		900	744		744	247
PRJ1233P	Groot onderhoud gashouder rwzi Wal	08-24	08-24		300		300	300		300	3
PRJ1234A	Rwzi WA-polder, verv.E-instal + fakk	06-24	08-25		2.500		2.500	2.468		2.468	29
PRJ1245	Rwzi Retranchement, uitbreiding hydr	05-23	05-23		13.376		13.376	12.904	-58	12.846	12.916
PRJ1521A	Relinen afvalwaterleidingen perc 1SD	11-23	12-23		2.003		2.003	1.815		1.815	1.709
PRJ1521B	Relinen afvalwaterleidingen perc 2ZV	11-23	12-23		7.378	-2.400	4.978	6.070	-2.449	3.621	5.508
PRJ1521C	Relinen afvalwaterleidingen perc 2Te	12-27	12-27		1.048	-679	369	1.048	-679	369	1
PRJ1522	Aanleg zonnepanelen zuiveringen	12-21	10-22		5.263		5.263	4.743		4.743	4.743
PRJ1541	Verduurzamen bijgebouw rwzi WAL/WAP	12-24	12-24		350		350	350		350	20
PRJ1543D	Relinen vrijverval overdracht Tern.	12-27	12-27		700		700	650		650	16
PRJ1562B	Renovatie rg Kwadendamme	06-25	12-24		720		720	720		720	170
PRJ1562C	Renovatie rg Kruiningen, Groeneweg	06-24	12-24		810		810	888		888	150
PRJ1562E	Renovatie rg Philippine	12-25	12-24		965		965	965		965	60
PRJ1572	Afdekken slibbuffers W'schouwen Vers	06-23	06-24		500		500	508		508	496
PRJ1580	Verleggen persleiding Hansweert	12-24	12-24		300		300				
PRJ1581	Verleggen persleiding Terneuzen	12-24	12-24		800		800	800		800	
PRJ1244	Renovatie RWZI Hulst voorber	05-24	04-25		850		850	850		850	142
PRJ1562T	Coaten kelder rg Koewacht, Emmabaan	12-24	12-24		100		100	99		99	4
totaal onderhanden investeringen					61.183	-3.079	58.104	58.183	-3.186	54.997	33.698
(Intern) in voorbereiding											
PRJ1187A	Aanp. vrijvervalstelsel Westerschouw		12-27	60				123		123	129
PRJ1187C	Vervang. appendages transportstelsel							500		500	
PRJ1243A	Rwzi Kloosterzande, uitbreiding		12-25					9.000		9.000	2
PRJ1543A	Renovatie rg Magrette		12-25	20				500		500	36

Programma Afvalwaterketen

PRJ1543B	Renovatie rg Zuiddorpe Hoofdweg Zuid		12-25	25			300	300	25		
PRJ1543C	Renovatie rg Axel, Justaasweg		12-25	20			320	320	22		
PRJ1562	Aanpassing/vervanging rg's						32.238	32.238	46		
PRJ1562A	Renovatie rg Stavenisse		06-26	50			703	703	5		
PRJ1562D	Renov. rg Bruinisse, Molenweg/Wilma		07-25	50			1.250	1.250	56		
PRJ1562F	Renovatie rg Paal		01-30				350	350	1		
PRJ1562G	Renovatie rg Koewacht, Klapstraat		06-25	65			830	830	58		
PRJ1562I	Renovatie rg Waarde		06-25	30			870	870	17		
PRJ1562J	Renovatie rg Sirjansland		08-26	24			875	875	4		
PRJ1562K	Renovatie rg Ellewoutsdijk		06-25	35			678	678	27		
PRJ1562L	Renovatie rg Scherpenisse						580	580			
PRJ1562M	Renovatie rg Wissenkerke						540	540			
PRJ1562N	Renovatie rg Nieuwerkerk			24			720	720	1		
PRJ1562O	Renovatie rg Ouwerkerk			24			700	700			
PRJ1562P	Renovatie rg Clinge			24			700	700	1		
PRJ1562Q	Renovatie rg Hulst			48			700	700	3		
PRJ1562V	Ren. rg Stationsbuurt zrg74			24			710	710			
				523			53.187	53.187	434		
Totaal programma afvalwaterketen				523	61.183	-3.079	58.104	111.370	-3.186	108.184	34.132

Toelichting investeringen programma Afvalwaterketen

Algemeen:

Binnen het programma Afvalwaterketen zijn in deze 1e bestuursmonitor 24 projecten opgenomen die onderhanden zijn en waarvoor een AV-krediet is verstrekt. 22 projecten bevinden zich in de voorbereidingsfase.

Ontwikkelingen/kansen:

- Voor de voortgang op de investeringsprojecten is beschikbaarheid van voldoende personele capaciteit een cruciale factor. In januari bleek dat hierop bijsturing nodig was, ook gegeven het feit dat er de nodige inzet van capaciteit voor het beheer en onderhoud van de assets nodig is. Besloten is extra financiële middelen vrij te maken waardoor er meer onderhoud kan worden uitbesteedt aan o.a. marktpartijen. De capaciteit die hiermee beschikbaar komt kan worden ingezet ten behoeve van de projectrealisatie. Binnen projecten zijn vacatures uitgezet voor werkvoorbereiders en directievoerders voor de projecten met een grote component op het gebied van mechanisch-elektrisch.
- De afdeling AWK en de afdeling Projecten hebben initiatief genomen om de capaciteitsvraag en capaciteitsinvulling voor de projecten die opgenomen zijn in de Meerjarenraming beter in beeld te krijgen en af te stemmen.

De belangrijkste afwijkingen in tijd worden hieronder toegelicht:

- PRJ1233K RWZI Verseput: De geplande technische afronding verschuift van 2023-11 naar 2024-06
De aanbestedingen zijn succesvol verlopen en opdrachten zijn verleend. Op basis hiervan is de verwachting dat de geplande technische afronding 7 maanden opschuift door vooral langere levertijden van materialen;
- PRJ1233L Brandmeldinstallaties RWZI TER+WAL+WAP: De geplande technische afronding verschuift van 2013-12 naar 2024-08
Door latere leveringen van materiaal is de realisatie later gestart dan gepland. De graafwerkzaamheden hebben door weerinvloeden meer tijd gekost.
- PRJ1234A RWZI WA-polder, vervanging Elektrische installatie + fakkel: De geplande technische afronding verschuift van 2024-6 naar 2025-08. Door gebrek aan personele invulling van de taken/rollen is het project steeds verder doorgeschoven. Nu voorziene start in tweede kwartaal 2024.
- PRJ1581 Verleggen persleiding Terneuzen: De geplande technische afronding verschuift van 2024-06 naar 2026-08
Door de stadsontwikkeling Terneuzen in de wijk Othene wordt de persleiding verlegd. De planning is vertraagd en verschuift naar 2026.

Risico's:

- Voor de projecten PRJ1543A/B wordt vertraging voorzien omdat het DB-besluit tot overdracht naar de gemeente Terneuzen nog niet rond is. Pas als dit besluit rond is kan aanbesteding worden opgestart. Bij besluit tot niet- overdragen moet het ontwerp geheel herzien worden.

- De levensduur van assets worden met enige regelmaat bereikt. Om de kosten te drukken worden aan het einde van de levensduur niet alle onderdelen voortijdig vervangen, maar enkel indien deze kapot gaan. Dit betreft het correctieve onderhoud. Dit kan alleen plaatsvinden door de cruciale onderdelen met een lange levertijd op voorraad te hebben of indien mogelijk direct geleverd te krijgen van de leverancier. De laatste jaren neemt de zekerheid van deze directe leveringen af en daarmee de kans op langdurige stilstand toe.
- De plaatsing van de fakkels op de RWZI Willem Annapolder loopt vertraging op. Bij uitval van de gasmotor, centrale verwarming of verminderde biogas afname van deze installaties kan er een biogasspui plaatsvinden. Mocht dit plaatsvinden dan wordt niet voldaan aan de Omgevingsvergunning.
- Om een adequate risico-inschatting tot falen van onderdelen te maken is het nodig om de vacature voor assetmanagement met kennis van het falen van mechanisch/elektrische onderdelen in te vullen. Voor de lange termijn assetplanning van de RWZI's speelt dit vanwege de grote opgave een cruciale rol. Om te zorgen dat een assetmanager een op feiten gebaseerde inschatting van de risico's kan uitvoeren is hiervoor nodig dat de data in het Onderhoudsmanagementsysteem op orde zijn. In 2024 wordt dit door meerdere medewerkers opgepakt.

Afwijkingen waarover besluitvorming door de AV dient plaats te vinden

Exploitatie

- -

Investerings

- Geen afwijkingen in de kredieten groter dan 10% en/of € 250.000,-.